

1. Механізм управління окремими напрямками діяльності (головна мета – підвищення ефективності діяльності підприємства. Використовують комплекс загальних та специфічних методів, інструментів, заходів щодо визначеного напрямку діяльності).

2. Економічний механізм (розробка ефективного управління функціонуванням організації. Інструменти, які використовуються: ціна, заробітна плата, податки, орендна плата, тарифи тощо).

3. Організаційний механізм (ефективна організаційна структура, яка сприяє досягненню цілей підприємства. Механізм: сукупність усіх правил та норм, які функціонують всередині організації).

4. Мотиваційний механізм (прагнення персоналу до ефективної праці. Включає фінансово-економічні методи, норми і правила стимулювання).

5. Механізм активізації (більш високі темпи розвитку об'єкту впливу. Використовує комплекс соціальних, економічних та інституційних інструментів активізації).

6. Механізм забезпечення (досягнення бажаного рівня показників. Інструмент: забезпечення цільового рівня економічної безпеки).

7. Антикризовий механізм (подолання стану, який є загрозою для функціонування організації. Виведення з кризи шляхом зниження негативних наслідків кризи і використання її факторів для наступного розвитку).

Треба зауважити, що ці механізми повинні функціонувати у єдності та тісній взаємодії один з одним задля досягнення основної мети – створення високого рівня економічної безпеки на всіх рівнях управління.

Отже, методологію економічної безпеки підприємства формує теорія, методи, інструменти та механізми реалізації функції безпеки в мікроекономічній системі, спрямовані на її захист від різного рівня загроз. Формування і функціонування системи економічної безпеки підприємства має здійснюватися на основі принципів, що визначають базові орієнтири для розроблення і впровадження ефективних заходів з організації відповідної системи захисту.

Джерела та література

1. Економічна безпека України в умовах гібридної агресії: аналіт. доп./Я. Б. Базилюк, С. В. Давиденко, Д. Ю. Венцковський та ін. Київ: НІСД, 2017. 84 с.
2. Економічна безпека України: монографія/В. Г. Федоренко, І. М. Грищенко, О. Ф. Новікова та ін.; за ред. В. Г. Федоренка, І. М. Грищенка, Т. Є. Воронкової. Київ: ДКС-центр, 2017. 462 с.
3. Економічна безпека України: економіко-правовий аспект/М. В. Джафарова, Т. А. Шевчук, Я. О. Калиновська, А. Ю. Стащак. *Financial and credit activity-problems of theory and practice*. 2019. Vol. 30. Issue 30. P. 78–84.
4. Кругляно А. В. Особливості управління фінансово-економічною безпекою підприємства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2018. Вип. 3. С. 108–118.

Куманова К. – магістрант

Науковий керівник: к. е. н., доц.
Г. Кошельок

Одеський національний економічний
університет, м. Одеса, Україна

Механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

В умовах ринкової економіки кожне підприємство функціонує в умовах жорсткої конкурентної боротьби. В свою чергу, негативний результат цього явища може привести до фінансової кризи або банкрутства підприємств. Це обумовлює потребу у чіткому формуванні та

використанні ефективних інструментів оперативного управління господарською діяльністю, однією з складових частин яких є методи управління фінансовою та економічною безпекою підприємства (надалі – ФЕБП). ФЕБП здатна забезпечити завчасне попередження і подолання кризових ситуацій в процесі функціонування підприємства.

Перед кожним суб'єктом господарювання стоїть завдання забезпечення стабільного функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності. Це зумовлює об'єктивну необхідність постійного дотримання відповідного рівня економічної безпеки підприємства, який залежить від того, наскільки ефективно його керівництво і функціональні менеджери будуть спроможні запобігти та протистояти можливим загрозам та ліквідувати наслідки об'єктивних і суб'єктивних негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища [3, 176].

Фінансова безпека посідає особливе місце в системі економічної безпеки, впливаючи абсолютно на всі сфери діяльності підприємства. Це пояснюється тим, що рівень фінансової безпеки будь-якого підприємства визначає його можливості забезпечувати інші складові економічної безпеки, а зміни в будь-якій сфері підприємства в кінцевому результаті відображаються на його фінансовій безпеці.

У науковій літературі з питань фінансової безпеки суб'єктів господарювання наведена велика кількість визначень фінансової безпеки. Узагальнення підходів [1, 386; 2, 286; 5, 106] щодо розуміння фінансової безпеки підприємства дає можливість відзначити, що: суть фінансової безпеки підприємства вчені, в основному, розуміють як фінансову стійкість і/або як захищеність від загроз; головною метою фінансової безпеки виступає гарантування фінансової стійкості та максимально ефективного функціонування підприємства у поточному періоді та високий потенціал розвитку у майбутньому; головною умовою – здатність протистояти існуючим і виникаючим небезпекам та загрозам, які здатні завдати фінансової шкоди підприємству.

Процес забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства базується на відповідному механізмі її управління, під яким розглядають сукупність станів та процесів, з яких складається управління щодо протидії небезпекам, загрозам та ризикам [1, 386].

Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства повинен бути здатним врахувати його різнобічні інтереси, оскільки ущемлення економічних інтересів підприємства може негативно позначитися на його стійкості та конкурентоспроможності. Визначення системи пріоритетних фінансово-економічних інтересів підприємства та їх гармонізація з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища є відправною точкою формування механізму забезпечення ФЕБП.

Фінансова безпека підприємства є складним, динамічним явищем і потребує розробки такого механізму її забезпечення, який би враховував усі її характеристики та умови функціонування суб'єкта господарювання. Функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки має бути спрямоване на: визначення фінансових інтересів суб'єкта господарювання, які потребують захисту в процесі його функціонування; виявлення на ранніх стадіях загроз, як внутрішнього, так і зовнішнього характеру, які не дозволяють суб'єкту господарювання реалізувати фінансові інтереси; розробку та реалізацію системи заходів щодо нейтралізації загроз фінансовим інтересам суб'єкта господарювання та недопущення можливих фінансових збитків [4, 40].

Механізм фінансової безпеки підприємства дозволяє: забезпечити фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність та достатню фінансову незалежність підприємства у довгостроковому періоді; забезпечити оптимальне залучення та ефективне використання фінансових ресурсів підприємства; ідентифікувати зовнішні і внутрішні небезпеки та загрози фінансовому стану підприємства та розробляти заходи для їх вчасного усунення; забезпечувати достатню фінансову незалежність підприємства [5, 106].

Таким чином, для забезпечення успішної діяльності будь-якого підприємства, уникнення зовнішніх та внутрішніх загроз на підприємстві необхідно забезпечити його фінансово-економічну безпеку. В свою чергу, для ефективного впровадження ФЕБП потрібно розробити та використовувати механізм її забезпечення на підприємстві.

Джерела та література

1. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія/Т. Г. Васильців, В. І. Волошин, О. Р. Бойкевич, В. В. Каркавчук; за ред. Т. Г. Васильціва. Львів: Ліга-Прес, 2012. 386 с.
2. Кошельок Г. В. Методичні підходи до оцінки рівня фінансово-економічної безпеки підприємства. *Фінансово-кредитна система: вектор розвитку: зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 26 квіт. 2017 р.)*. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. С. 217–219.
3. Орлик О. В. Економічна безпека підприємства: властивості, стратегія та методи забезпечення. *Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки: кол. моногр. У 2 т. Дніпропетровськ: «ФОП Дробязко С. І.»*, 2014. Т. 2. С. 176–182.
4. Орлик О. В. Методи управління фінансово-економічною безпекою. *Сборник научных трудов Sworld*. Иваново: ООО «Научный мир», 2014. Т. 28, вып. 1. С. 37–41.
5. Отенко І. П., Москаленко Н. О. О-82 Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 106 с.

Lavruk V. – doctor of economic sciences, associate professor of Finance, Banking, Insurance and Electronic Payment Systems
State Agrarian and Engineering University in Podillia
Kamianets-Podilskyi, Ukraine

Food Security: State Priorities for Livestock Development

In today's market economy, animal husbandry is one of the main and most important branches of agriculture, as it provides the population with nutritious food, and the food industry – raw materials. In particular, animal husbandry, as one of the most important sectors of the agricultural sector, provides the production of various dietary, vitaminized and high-calorie (containing 30 % calories and 60 % protein) products of animal origin, which are used to feed the population and build export potential. Due to livestock products, people meet 40–50 % of their food needs [1, 185].

Livestock is one of the main sources of food resources, contributes to the formation of equity and create conditions for expanded reproduction in most sectors of the national economy. Therefore, the special production significance and specificity of the sectoral structure of livestock should be a stabilizer of the socio-economic situation (high energy intensity and outdated organization of production, low level of financial and economic mechanism of state support of livestock, imbalance of supply and demand in the domestic market, instability of competitive positions). Foreign markets, low level of adaptation to European requirements for its quality) in Ukraine, as this industry is one of the main sources of food resources, which are the basis of food security of the country [2, 44].

The state is interested not only in solving the problems of economic and food security in the regions of the country, but also in ensuring free access of all categories of the population to the available amount of food of animal origin.

To this end, it is necessary to promote the stable development of production, the practice of self-sufficiency of the population in the main types of livestock products, its accessibility to food products and their stocks.

In the conditions of development of transformation processes on economic safety of agrarian food sphere is influenced by:

- reducing the level of reproductive processes in animal husbandry;
- low level of scientific, technical and technological support of animal husbandry;
- functioning of shadow processes in financial and economic spheres;